

FACIT: TENTAMEN I C/OFF. EKONOMI FREDAGEN 24 MARS 2017

1. a. Samhällsplaneraren ska sätta $MR = MC$, så att samhällets marginalintäkter är lika med samhällets samlade marginalkostnader för utsläppsminskningar.
- b. Om samhällsplaneraren vill minska utsläppen så kostnadseffektivt som möjligt, ska den sätta $MC_C = MC_S$. Marginalkostnaderna ska vara desamma för de båda företagen vid den fördelning som är kostnadseffektiv. Om marginalkostnaderna inte är desamma, kan vi minska utsläppen hos ett företag, och kostnadsökningarna kommer då att vara mindre i detta företag än besparingarna i det företag som tillåts öka sina utsläpp med lika mycket. Eftersom Stål AB har en flackare marginalkostnadskurva vet vi att detta företag kommer att minska sina utsläpp mest, eftersom det är billigast att minska utsläppen i detta företag.

1. Vad villkoret anger, dvs, kostnadseffektivitet

2. $MC_C = MC_S$

3. Att Stål AB kommer att minska sina utsläpp mest eftersom det är billigare där. $e_s > e_c$

- c. Om Cement AB får alla utsläppsrätter kommer de i utgångsläget inte att behöva minska sina utsläpp alls, eller i väldigt liten utsträckning. Detta betyder att minskningar av utsläpp blir väldigt billigt på marginalen för Cement AB. Stål AB som måste minska sina utsläpp helt och hållet har högra marginalkostnader, och kan göra stora besparingar vid ökning av sina utsläpp. Eftersom marginalkostnaderna skiljer sig kommer det att finnas incitament för handel med utsläppsrätter. Stål AB kommer att betala Cement AB för utsläppsrätter tills marginalkostnaderna är desamma. Cement AB kommer att kunna tillgodoräkna sig intäkter från Stål AB. Om Stål AB hade fått utsläppsrätterna hade utfallet blivit detsamma vad gäller fördelningen av utsläppsminskningar, men de fördelningsmässiga konsekvenserna hade blivit annorlunda.

1. Utsläppsminskningarna kommer att fördelas som i b. $MC_S = MC_C$

2. Utsläppsminskningarna kommer att fördelas på samma sätt oavsett vem som får rätterna

3. Det finns incitament för handel: $MC_C < MC_S$.

4. Cement AB får intäkterna från handeln.

2. a. $Q = 13 - 0,03 \times 400 = 1$. Totalt 400 kr.
 - b. $Q = 13 - 0,03 \times 400 \times 0,5 = 7$. Totalt 1 400 kr.
 - c. Försäkringen har potentiellt problem med adverse selection eftersom det inte är en allmän försäkring. Det innebär att det blir ett snedvridet urval avseende vilka som kommer att teckna försäkringen, där det kan bli de som endast har mycket dåliga tänder som tecknar försäkring, med resultatet att den blir väldigt dyr. I praktiken löser Folk tandvården detta genom att ge olika pris till individer med olika tandhälsostatus.
Det finns även ett moral hazard-problem: Individens risktagande ökar av att ha försäkringen, d.v.s. kan bli sämre på att borsta tänderna och äter och dricker mat som är sämre för tänderna. Individen kan dessutom eventuellt överutnyttja försäkringen genom att göra onödigt många besök hos tandläkaren.
3. a. Entoppiga preferenser innebär att ju längre ifrån individens föredragna policy vi kommer, desto sämre är det.

- b. 1. Trovärdiga vallöften 2. Endast röstmaximerande politiker. Om man lägger till möjligheten för politiker att ha egna preferenser för politik kommer vi inte att få se divergens, eftersom de fortfarande kan göra trovärdiga vallöften, och att genomföra medianväljarens politik är ändå bättre än all annan politik på andra sidan av medianväljaren än där man själv står. Alltså krävs det att båda antagandena lyfts, så att politikerna inte längre kan föreslå en politik som inte är trovärdig i väljarnas ögon, givet att en politiker när den väl är vald och inte kan bli omvald igen (term limit) kan genomföra den föredragna policyn utan konsekvenser.
- c. Regression-Discontinuity. Nära val. Dela upp i regeringsalternativ, undersöka nära val och se om politikutfallen skiljer sig. Man testar teorin genom att se om partier spelar roll, kontrollerat för invånarnas preferenser. Se Pettersson-Lidbom (2008).
4. a. Två sociala välfärdsfunktioner:

$$W = U_1 + U_2 + \dots + U_n \quad (1)$$

$$W = \max[\min(U_1, U_2, \dots, U_n)] \quad (2)$$

Vi tolkar (1) som att samhället lägger lika stor vikt vid varje enskild individs nytta. Denna funktion är "additiv", vilket innebär att, förutom att alla individer ges lika stor vikt, en ökning av en individs nytta alltid betraktas som bättre givet att ingen annan individs nytta försämras. Vi tolkar (2) som att samhället vill maximera nyttan för den individ med lägst nytta i samhället, och tar inte hänsyn till hur fördelningen i samhället i övrigt ser ut.

- b. För det första antas att alla individer ges samma vikt i funktionen och är oberoende av varandra, samt att:
- Individerna har likadana nyttofunktioner som endast beror på inkomst.
 - Nyttofunktionerna har avtagande marginalnytta för inkomst.
 - Summan av inkomsterna i samhället är konstant.
- c. Se Figure 12.2 i Rosen & Gayer (2010), s.257, samt deras tolkning.
5. a.

$$P = \frac{135}{8} - \frac{Q_D}{51200} \Leftrightarrow Q_D = 864000 - 51200P$$

$$Q_D = 864000 - 51200 \times 7,5 = 480000$$

Rita figur. ($P = 16,875$ vid $Q = 0$)

b.

$$t = 0,2, (1+t)P \Rightarrow 1,2P = 1,2 \times 7,5 = 9.P_T = 9.P_T - P = 1,5$$

$$Q_{DT} = 864000 - 51200 \times 9 = 403200$$

$$Q_D - Q_{DT} = 864000 - 403200 = 76800$$

$$\ddot{O}B = \frac{76800 \times 1,5}{2} = 57600$$

Visa i figur.

(Ej i fråga: Skatteintäkter: $403200 \times 1,5 = 604800$)

c.

$$\eta_D = \frac{DQ_D}{DP} \times \frac{P}{Q_D} = \frac{76800}{1,5} \times \frac{7,5}{480000} = 0,8$$

$$\ddot{O}B = 0,5 \times \eta_D \times P \times Q \times t^2$$

$$\ddot{O}B = 0,5 \times 0,8 \times 7,5 \times 480000 \times 0,2^2 = 57600$$

- d. I formeln utnyttjas kompenserad efterfrågeelasticitet. Skattesatsen finns med i kvadrat, t^2 , d.v.s. överskottsbördan växer med kvadraten på skattesatsen. Det implicerar att det är bättre att beskatta många varor lågt än några få högt.
6. a. Pensionssystemet består av tre olika delar:
- Det allmänna pensionssystemet,
 - tjänstepension,
 - samt privat pensionssparande.
- Det allmänna pensionssystemet består i sin tur av
- Inkomstpension,
 - premiepension,
 - (garantipension).
- Tjänstepensionen består av fyra stora avtalsområden på arbetsmarknaden. Avdragsrätten för det privata pensionssparandet slopades 2016.
- b. Både och. Pensionssystemet i Sverige är en blandning av ett fonderat system (fully funded) och ett fördelningssystem (pay-as-you-go). Inkomstpensionen, som ingår i det allmänna pensionssystemet, är pay-as-you-go, medan premiepensionssystemet är fully funded.
- Ett fördelningssystem innebär att pensionärens förmåner betalas av de som arbetar, medan ett fonderat system innebär att individens pensionsförmån bestäms av de pensionsavsättningar som individen gjort under yrkeslivet samt avkastningen på dessa.
7. a. 1. Mångfald av aktörer: vinstmaximerande, ideella, offentliga. 2. Ingen prismekanism gentemot kunden. 3. Kunden kan endast välja bland godkända aktörer
- b. 1. Flera aktörer att välja mellan 2. Ryktesspridning och annan information 3. Små byteskostnader. Kopplingen mellan kostnader och kvalitet är svag, dvs innovationer kan spela en stor roll.